

Παλαιστινιακό . Από το Κακό στο Χειρότερο με το Σχέδιο Τραμπ, τύπου «Έμενταλ».

Γράφει ο Ιωάννης Μπαλτζώης*

Στις 9 Σεπτεμβρίου 1993, ύστερα από μυστικές συνομιλίες των δύο αντιπροσώπων, ο Γιάσερ Αραφάτ και ο Ισχάκ Ράμπιν αντάλλαξαν επιστολές αμοιβαίας αναγνώρισης. Οι βασικές αρχές της συμφωνίας υπογράφηκαν με πλήρη μυστικότητα στο Όσλο (20 Αυγούστου) και επισήμως στην Ουάσιγκτον (13 Σεπτεμβρίου), η συνθήκη των γενναίων, όπως την ονόμασε μια εξέχουσα προσωπικότητα του Ισραήλ, ο τότε ΥΠΕΞ Σιμόν Πέρες, η οποία έθετε τέλος στις εχθροπραξίες των δύο πλευρών, οι οποίες είχαν αρχίσει από το 1948 και όχι μόνο. Μέχρι τότε οι Παλαιστίνιοι που ζούσαν εντός της Ισραηλινής επικράτειας, ήταν Ισραηλινοί μεν πολίτες, θεωρούσαν όμως ότι ευρίσκονταν υπό κατοχή και συνέχιζαν τον αγώνα των με την PLO και τρομοκρατικές επιθέσεις εντός και εκτός Ισραήλ, πλήττοντας Ισραηλινούς στόχους και συμφέροντα.

Ιστορικό Παλαιστινιακού.

Από τότε υπεγράφησαν διάφορες συμφωνίες, οι οποίες καθόριζαν τα διαδοχικά στάδια μέχρι την επίτευξη του τελικού

σκοπού , ήτοι της δημιουργίας του Παλαιστινιακού κράτους. Σημαντικότερες ήταν η Ενδιάμεση Συμφωνία («Interim Agreement») της 28ης Σεπτεμβρίου 1995 και η Συμφωνία-Μνημόνιο, το αποκληθέν «Wye River Memorandum», που υπογράφηκε στις 23 Οκτ 98 στην Ουάσιγκτον. Το Μνημόνιο αυτό, κατ' ουσία, δεν ήταν κάποια καινούργια Συμφωνία. Ήταν ένα συμφωνημένο, εξειδικευμένο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της Ενδιάμεσης Συμφωνίας («Interim Agreement») της 28ης Σεπτεμβρίου 1995, και των άλλων σχετικών Συμφωνιών. Η Συμφωνία άρχισε να εφαρμόζεται, αλλά από τα τέλη Δεκ 98 κατ' ουσία πάγωσε.

Από τα τέσσερα προβλεπόμενα στάδια, των υπογραφεισών συμφωνιών, έχουν εφαρμοσθεί μέχρι τώρα τα τρία πρώτα .

Το πρώτο στάδιο αναφερόταν στην αυτονομία και την αυτοδιοίκηση της Λωρίδας της Γάζας, ενώ στη Δυτική Όχθη στην αντίστοιχη περιοχή της Ιεριχούς.

Το δεύτερο στάδιο αφορούσε το δικαίωμα μεταβίβασης δύναμης και ευθύνης στους Παλαιστίνιους εκπροσώπους στη Δυτική Όχθη, χωρισμένο σε πέντε ειδικές κατηγορίες όπως εκπαίδευση, πολιτισμός, υγεία, κοινωνική ζωή , απευθείας φορολόγηση και τουρισμός.

Το τρίτο στάδιο αφορούσε το καίριο ζήτημα της αυτοδιοίκησης της Δυτικής Όχθης και προέβλεπε εκλογή εκπροσώπων και δημιουργία Παλαιστινιακού Κοινοβουλίου.

Το τελευταίο στάδιο αφορούσε τις τελικές διαπραγματεύσεις των δύο πλευρών και θα καθόριζε την τελική μορφή του νέου κράτους και θα επέλυε όλα τα θέματα και συγκεκριμένα τα θέματα των προσφύγων , των εποίκων , θέματα ασφαλείας , τα σύνορα του νέου κράτους και το καθεστώς της Ιερουσαλήμ, άρχισε τον Μάιο του 1996 και ουδέποτε ολοκληρώθηκε, αφού μεσολάβησαν διαφωνίες, αμοιβαία εχθρότητα, δύο Παλαιστινιακές Ιντιφάντα (εξεγέρσεις), τρεις πόλεμοι στην Γάζα, με χιλιάδες νεκρούς και τραυματίες εκατέρωθεν και τέλος διακοπή των διαδικασιών.

Το Σχέδιο Τραμπ.

Και έτσι φθάσαμε στο σωτήριο έτος 2020, όπου την 28 Ιανουαρίου, ο Αμερικανός πρόεδρος Τραμπ, μαζί με τον πρωθυπουργό του Ισραήλ, παρουσίασε το ειρηνευτικό σχέδιο για

το Παλαιστινιακό, το σχέδιο του αιώνα όπως ονομάστηκε, αναφέροντας ότι οι προτάσεις του "θα μπορούσαν να είναι η τελευταία ευκαιρία για τους Παλαιστίνιους".

Τα κύρια σημεία του σχεδίου (bbc.com) περιλαμβάνουν:

- Δύο κράτη, διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφάλεια του Ισραήλ. Προτείνει ένα ανεξάρτητο Παλαιστινιακό κράτος, αλλά και την αναγνώριση της Ισραηλινής κυριαρχίας επί των οικισμών της Δυτικής Όχθης.

- Μια επιτροπή θα καταρτίσει έναν λεπτομερή χάρτη ως βάση για τις διαπραγματεύσεις

- Ένα τετραετές πάγωμα της Ισραηλινής εγκατάστασης οικισμών.

- Η Ιερουσαλήμ θα είναι η ενιαία και αδιαίρετη πρωτεύουσα του Ισραήλ

- Η παλαιστινιακή πρωτεύουσα θα βρίσκεται στην Ανατολική Ιερουσαλήμ σε γειτονιές πέρα από τα σύνορα.

Συγκεκριμένα το σχέδιο προβλέπει:

. Οι ΗΠΑ θα αναγνωρίσουν την ισραηλινή κυριαρχία επί του εδάφους της Δυτικής Όχθης. Το σχέδιο περιλαμβάνει έναν εννοιολογικό χάρτη, στον οποίο ο Τραμπ αναφέρει τους εδαφικούς συμβιβασμούς που είναι διατεθειμένοι να κάνει το Ισραήλ

- Ο χάρτης θα «υπερδιπλασιάσει το παλαιστινιακό έδαφος και θα παράσχει παλαιστινιακή πρωτεύουσα στην ανατολική Ιερουσαλήμ», όπου οι ΗΠΑ θα ανοίξουν πρεσβεία. Ο Οργανισμός για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (PLO) δήλωσε ότι το σχέδιο του κ. Trump θα δώσει στους Παλαιστίνιους τον έλεγχο πάνω από το 15% αυτού που ονομάζεται "ιστορική Παλαιστίνη".

- Η Ιερουσαλήμ θα παραμείνει το αδιαίρετο κεφάλαιο του Ισραήλ ». Τόσο το Ισραήλ όσο και οι Παλαιστίνιοι κατέχουν ανταγωνιστικές αξιώσεις στην ιερή πόλη. Οι Παλαιστίνιοι επιμένουν ότι η Ανατολική Ιερουσαλήμ, που το Ισραήλ κατείχε στον πόλεμο της Μέσης Ανατολής το 1967, είναι η πρωτεύουσα της μελλοντικής τους κατάστασης.

- Μια ευκαιρία για τους Παλαιστίνιους να «επιτύχουν ένα δικό τους ανεξάρτητο κράτος» - είπε ο πρόεδρος Τραμπ, ωστόσο, έδωσε λίγες λεπτομέρειες.

- "Δεν θα ξεριζωθούν οι παλαιστίνιοι ή οι Ισραηλινοί από τα σπίτια τους" - γεγονός που υποδηλώνει ότι θα παραμείνουν οι υφιστάμενοι εβραϊκοί οικισμοί στην κατεχόμενη από το Ισραήλ Δυτική Όχθη.

- Το Ισραήλ θα συνεργαστεί με τον βασιλιά της Ιορδανίας για να διασφαλίσει ότι διατηρείται το status quo που διέπει τον βασικό ιερό χώρο της Ιερουσαλήμ, γνωστό στους Εβραίους ως το Όρος του Ναού (Temple Mount) και τον Haram al-Sharif στους μουσουλμάνους. Δηλαδή αναφέρεται στο χώρο που περιλαμβάνει τον ιερό λόφο εντός της παλαιάς πόλης της Ιερουσαλήμ, όπου ευρίσκεται το Τείχος των Δακρύων για τους Εβραίους και επάνω στον λόφο τα δύο ιερά Τέμενα για τους μουσουλμάνους, το Τέμενος του Αλ Ακτσά και το Τέμενος του Βράχου.

- Το έδαφος που διατίθεται στους Παλαιστίνιους στον χάρτη, θα παραμείνει ανοιχτό και ανεπτυγμένο για περίοδο τεσσάρων ετών. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι Παλαιστίνιοι μπορούν να μελετήσουν τη συμφωνία, να διαπραγματευτούν με το Ισραήλ και να «επιτύχουν τα κριτήρια για την κρατική τους οντότητα". Οι Παλαιστίνιοι βρίσκονται σε συνθήκες φτώχειας και βίας, που εκμεταλλεύονται όσοι επιδιώκουν να τις χρησιμοποιήσουν ως πόνια για την προώθηση της τρομοκρατίας και του εξτρεμισμού, αξίζουν μια πολύ καλύτερη ζωή", δήλωσε ο Αμερικανός πρόεδρος.

Ο Παλαιστίνιος Πρόεδρος Μαχμούντ Αμπάς απέρριψε το σχέδιο ως συνωμοσία. «Λέω στον πρόεδρο Τραμπ και στον Νετανιάχου. Η Ιερουσαλήμ δεν είναι προς πώληση, όλα τα δικαιώματά μας δεν είναι προς πώληση και δεν είναι για συμφωνία και η συμφωνία σας, η συνωμοσία, δεν θα περάσει", είπε σε τηλεοπτικό σταθμό στην Ραμάλα. Και παρουσίασε τον παρακάτω χάρτη, που αποκαλύπτει σύμφωνα με τους Παλαιστίνιους την εδαφική απώλεια που υπέστησαν από το 1947 μέχρι σήμερα, με το σχέδιο Τραμπ .

Αντιδράσεις είχαμε από λίγα Αραβικά κράτη, όχι από τις ηγεμονικές αραβικές δυνάμεις. Έντονα αντέδρασε το Κατάρ και η Τουρκία. Φυσικά και όλες οι εξτρεμιστικές Ισλαμιστικές Οργανώσεις, όπως ήταν αναμενόμενο. Και έτσι ο πρόεδρος Ερντογάν βρήκε την ευκαιρία να το «παίξει» ως σύγχρονος Λώρενς της Αραβίας, θα αγωνιστεί για τον Παλαιστινιακό λαό, θα απελευθερώσει την Ιερουσαλήμ από τους σιωνιστές και θα την αποδώσει στους Παλαιστίνιους και τους απανταχού μουσουλμάνους!!

Χάρτης, όπως Τυρί Έμενταλ

Μπορείς να καταλάβεις τι είναι το σχέδιο, απλά κοιτώντας τον χάρτη, που παρουσιάστηκε με τίτλο «Vision for Peace», (Όραμα για την Ειρήνη).

Για να καταλάβουμε τι «λέει» ο χάρτης ας τον αποκρυπτογραφήσουμε. Το μπλε χρώμα είναι τα Παλαιστινιακά εδάφη. Οι καφέ κουκίδες στην Δυτική Όχθη είναι οι Εβραϊκοί οικισμοί, οι οποίοι θεωρούνται ότι ανήκουν στην Ισραηλινή εθνική κυριαρχία, άρα είναι Ισραηλινό έδαφος. Για την ασφαλή μετακίνηση των Ισραηλινών, δημιουργούνται ασφαλείς δρόμοι, καθώς και γέφυρες ή τούνελ, όπου τέμνονται με παλαιστινιακούς δρόμους ή για να υπάρχει συνέχεια Παλαιστινιακού εδάφους. Έτσι δεν θα υπάρχει οδική επαφή ή διασταύρωση Ισραηλινών και Παλαιστινίων οπουδήποτε. Έτσι δημιουργείται μια «κρατική οντότητα» διάτρητη και πολύπλοκη χωρίς ενιαία εδαφική συνέχεια, σαν το γνωστό τυρί Έμενταλ, που είναι γεμάτο τρύπες.

Ανατολικά της Δυτικής Όχθης του Ιορδάνη ποταμού, στα σύνορα με την Ιορδανία, το Ισραήλ αναλαμβάνει τον πλήρη έλεγχο σε μια λωρίδα σε όλο το διαμήκη άξονα για λόγους άμυνας και ασφάλειας. Έτσι η συνολική έκταση περιορίζεται, αλλά σύμφωνα με το σχέδιο αυτή δίδεται ΝΔ, στα σύνορα με την Αίγυπτο. Εκεί δημιουργούνται δύο περιοχές. Η πρώτη είναι μια βιομηχανική περιοχή υψηλής τεχνολογίας και η δεύτερη μια οικιστική και αγροτική περιοχή, οι οποίες παραχωρούνται στο Παλαιστινιακό κράτος, εις αντάλλαγμα των περιοχών που κρατούνται στην Δυτική Όχθη με τους Εβραϊκούς οικισμούς. Η Γάζα παραμένει ως έχει. Το ενδιαφέρον είναι η σύνδεση των περιοχών αυτών με την Δυτική Όχθη, που παραμένει ο κύριος κορμός του Παλαιστινιακού κράτους. Έτσι δημιουργείται ένα τούνελ που θα συνδέσει την Δυτική Όχθη με την Γάζα και από την Γάζα, δημιουργείται ένας κλειστός αυτοκινητόδρομος, που θα συνδέει τις δύο Παλαιστινιακές «έξτρα» περιοχές, την βιομηχανική και την οικιστική-αγροτική. Ως λιμάνι του κράτους θα είναι η Γάζα, καθόσον στην τελική λύση, εκτιμάται ότι θα αρθεί ο ναυτικός αποκλεισμός, ενώ για αεροδρόμιο δεν αναφέρεται κάτι σχετικό. Εκτιμάται ότι θα χρησιμοποιηθεί το ήδη υπάρχον στη πόλη Ράφα, στο Νότιο τμήμα της Γάζας, κοντά στα σύνορα με την Αίγυπτο, το οποίο παραμένει κλειστό εδώ και δυο δεκαετίες.

Επίλογος.

Το εν λόγω σχέδιο , που προετοιμάσθηκε από επιτροπή με επικεφαλής τον Τζάρεντ Κούσνερ, γαμπρού του προέδρου Τραμπ, έχει στηριχθεί στο αρχικό σχέδιο κατά τις συζητήσεις στο Καμπ Ντέιβιντ, μεταξύ Μπιλ Κλίντον, Εχούντ Μπαράκ και Γιάσερ Αραφάτ, με αρκετές τροποποιήσεις. Οι πιο σημαντικές είναι η μείωση του εδαφικού της Δυτικής Όχθης και η παραχώρηση μεγαλύτερων εκτάσεων ΝΔ του Ισραήλ, στα σύνορα με την Αίγυπτο, των δύο περιοχών, της βιομηχανικής και της οικιστικής-αγροτικής. Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις, παρέχεται διπλάσιο έδαφος στο νέο Παλαιστινιακό κράτος, από αυτό των Εβραϊκών οικισμών στην Δυτική Όχθη. Γίνεται προσπάθεια να μην υπάρχει ελαφή και διασταύρωση Ισραηλινών και Παλαιστινίων, τόσο στις οικιστικές περιοχές, όσο και στους αυτοκινητόδρομους. Το εν λόγω σχέδιο είναι προς διαβούλευση από τις δύο πλευρές, με την συνδρομή Αραβικών και άλλων εμπλεκομένων και δίδεται χρονική διάρκεια τεσσάρων ετών για διαβουλεύσεις, προτάσεις, τροποποιήσεις. Βλέποντας τον χάρτη είναι δύσκολο να φαντασθείς την

λειτουργικότητα μια τέτοιας μοναδικής και πρωτότυπης κρατικής οντότητας, διάσπαρτο με «μαύρες τρύπες», λόγω οικισμών, σαν τυρί Έμενταλ και με ένα πολύπλοκο σύστημα αυτοκινητοδρόμων, που διαλύει κάθε έννοια εδαφικής συνέχειας. Το νέο κράτος στην ουσία είναι τέσσερα απομονωμένα ξεχωριστά εδαφικά διαμερίσματα, που ενώνονται μόνο με αυτοκινητοδρόμους, που μπορούν όμως να διακοπούν ανά πάσα στιγμή, όποτε το Ισραήλ αποφασίσει, εκτός ίσως της σύνδεσης Γάζας και Δυτικής Όχθης, λόγω τούνελ. Όπως φαίνεται κανείς δεν είναι ευχαριστημένος, ακόμη και οι Ισραηλινοί, που θεωρούν ότι αυτό το σχέδιο όπως είναι δεν είναι λειτουργικό και θα υπάρξουν μελλοντικά προβλήματα και συγκρούσεις, λόγω μειωμένης ασφάλειας στις διάφορες περιοχές. Το τυρί για τους Παλαιστίνιους είναι οι δύο «παραχωρηθείσες» περιοχές ΝΔ του Ισραήλ, καθώς και οι οικονομικές παροχές που θα δοθούν από Αραβικά κράτη, όπως Σαουδική Αραβία κλπ. Οι Παλαιστίνιοι συνεχίζουν να διατηρούν τις μαξιμαλιστικές των εθνικές επιδιώξεις, δεν αντιλαμβάνονται τις καταγιγιστικές εξελίξεις στην περιοχή, απορρίπτουν συνεχώς κάθε σχέδιο και κάθε φορά το επόμενο ειρηνευτικό σχέδιο για την επίλυση του ζητήματος είναι χειρότερο από το προηγούμενο, που είχε απορριφθεί, όπως συνέβη και με το Κυπριακό. Τι θα συμβεί; Προς το παρόν το θέμα έχει παγώσει. Αλλά ότι και να γίνει, αυτό το σχέδιο θα είναι η βάση πλέον στις επόμενες συζητήσεις, όποτε και αν αρχίσουν, η στο επόμενο σχέδιο.

Πηγές: www.bbc.com, www.haaretz.com,
www.aljazeera.com, tweet president Trump.

Πρώτη δημοσίευση: <https://slpress.gr>

*Ο Ιωάννης Αθαν. Μπαλτζώης είναι αντιστράτηγος (ε.α.), πρώην Ακόλουθος Άμυνας στο Τελ Αβίβ, πρώην Αξιωματικός επιχειρήσεων της ECMM στον πόλεμο της Βοσνίας, Απόφοιτος Tactical Intelligence School (U.S. Army), με Μεταπτυχιακό (M.Sc.) στην Γεωπολιτική Ανάλυση, Γεωστρατηγική Σύνθεση και Σπουδές Άμυνας και Διεθνούς Δικαίου του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος του ΔΣ του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛΙΣΜΕ).